

Instytut Pamięci Narodowej - Kielce

<https://kielce.ipn.gov.pl/kielce/aktualnosci/245422,Ofiara-zamordowanych-w-Lesie-Weleckim-nie-zostala-zapomniana.html>

02.08.2026, 06:51

Ofiara zamordowanych w Lesie Weleckim nie została zapomniana

- Pamięć o tragicznych wydarzeniach w Busku-Zdroju i okolicach to nasz moralny obowiązek wobec tych, którzy oddali swoje życie za naszą wolność - mówił Jerzy Szydłowski, burmistrz Buska-Zdroju przy pomniku w Lesie Weleckim. W niedzielę (19 lipca) odbyły się tu obchody 82. rocznicy rozstrzelania polskich patriotów.

19.07.2026

[II Wojna Światowa](#) [Las Welecki](#)

Uroczystości rozpoczęła polowa msza święta, celebrowana przez Jego Ekscelencję Księdza Biskupa Andrzeja Kaletę. On także wygłosił kazanie, w którym przypomniał, jak wielką wartością jest ludzkie życie.

- Kiedy stajemy dziś, tu, w Lesie Weleckim, to na usta cisną się słowa, że pierwszym i podstawowym prawem każdego człowieka jest prawo do życia i jeśli to prawo nie jest przestrzegane, pod znakiem zapytania staje przestrzeganie wszystkich innych praw. Jeśli o tym zapominamy, to troska o tak zwane prawa człowieka staje się obłudą, kłamstwem i drwiną - zaznaczył.

Hierarcha zwrócił uwagę, że w czasie II wojny światowej tak właśnie się stało.

- Niemcy zgotowali Polakom, możemy powiedzieć, piekło na ziemi. Kraj został zniszczony, a miliony naszych rodaków oddały życie, także w wyniku brutalnych morderstw i ludobójstw. To dotknęło także powiat buski i jego mieszkańców - przypomniał.

Biskup Andrzej Kaleta prosił, by ta ofiara nie została zapomniana.

- Czas biegnie. Odchodzą ostatni świadkowie tamtych tragicznych wydarzeń. Dlatego gromadzimy się dziś w tym miejscu straceń, aby uchronić od zapomnienia ofiary tych, którzy nie zgodzili się na pozbawianie Ojczyzny wolności, którzy nie zgodzili się na pozbawianie społeczeństwa polskiego wszelkich ludzkich praw, a także zaprotestowali wobec eksterminacyjnej polityce, realizowanej przez okupanta niemieckiego. Módlmy się za tych, którzy oddali swoje życie za wolność Ojczyzny i jej niepodległość, ale módlmy się także za nas samych, abyśmy okazali się godni ich ofiary, aby ich krew nie okazała się daremna, lecz budziła postawy zaangażowania, odpowiedzialności za Ojczyznę i ofiarności, jeśli chodzi o nasz ojczysty dom - apelował na koniec homilii.

Obchody 82. rocznicy rozstrzelania polskich patriotów w Lesie Weleckim koło Buska-Zdroju. Fot. IPN Kielce

Obchody 82. rocznicy rozstrzelania polskich patriotów w Lesie Weleckim koło Buska-Zdroju. Fot. IPN Kielce

Obchody 82. rocznicy rozstrzelania polskich patriotów w Lesie Weleckim koło Buska-Zdroju. Fot. IPN Kielce

Obchody 82. rocznicy rozstrzelania polskich patriotów w Lesie Weleckim koło Buska-Zdroju. Fot. IPN Kielce

Obchody 82. rocznicy rozstrzelania polskich patriotów w Lesie Weleckim koło Buska-Zdroju. Fot. IPN Kielce

Obchody 82. rocznicy rozstrzelania polskich patriotów w Lesie Weleckim koło Buska-Zdroju. Fot. IPN Kielce

Obchody 82. rocznicy rozstrzelania polskich patriotów w Lesie Weleckim koło Buska-Zdroju. Fot. IPN Kielce

Obchody 82. rocznicy rozstrzelania polskich patriotów w Lesie Weleckim koło Buska-Zdroju. Fot. IPN Kielce

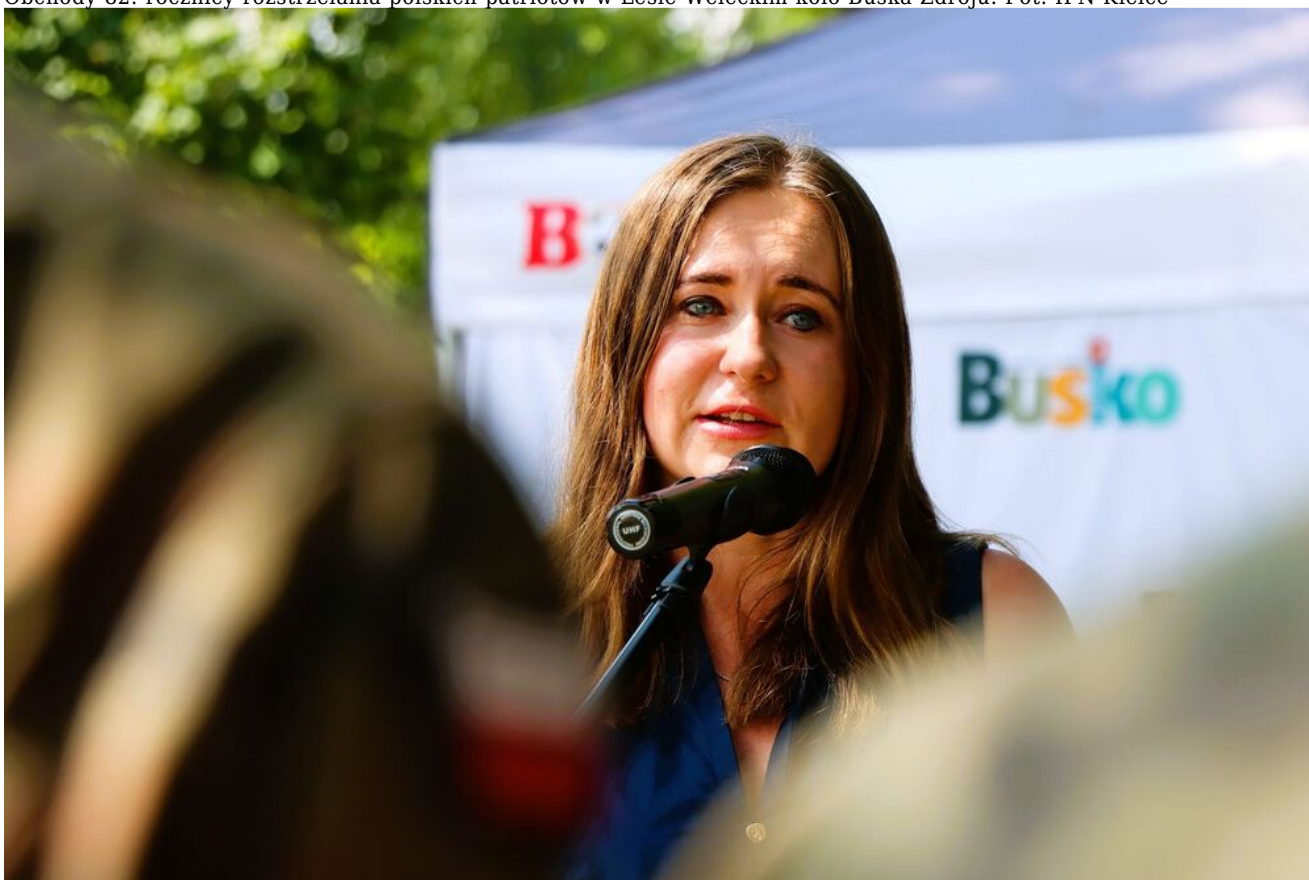
Obchody 82. rocznicy rozstrzelania polskich patriotów w Lesie Weleckim koło Buska-Zdroju. Fot. IPN Kielce

Obchody 82. rocznicy rozstrzelania polskich patriotów w Lesie Weleckim koło Buska-Zdroju. Fot. IPN Kielce

Obchody 82. rocznicy rozstrzelania polskich patriotów w Lesie Weleckim koło Buska-Zdroju. Fot. IPN Kielce

Obchody 82. rocznicy rozstrzelania polskich patriotów w Lesie Weleckim koło Buska-Zdroju. Fot. IPN Kielce

O znaczeniu pamięci mówił także burmistrz Buska-Zdroju, Jerzy Szydłowski.

*- Ta lokalna historia jest jednym z ważnych elementów naszej tożsamości.
Pamięć o tragicznych wydarzeniach w Busku-Zdroju i okolicach to nasz moralny*

obowiązek wobec tych, którzy oddali swoje życie za naszą wolność. Dbając o to miejsce i przekazując wiedzę młodym pokoleniom, dbamy o to, by ich ofiara nigdy nie została zapomniana – stwierdził.

Ale pamięć ludzka jest zawodna i wraz z upływem kolejnych dekad historia zaciera się, a bywa, że nawet nie jest poznawana. Takie wnioski wysunęła dr Karolina Trzeskowska-Kubasik z Biura Badań Historycznych Instytutu Pamięi Narodowej, która od lat bada wojenną historię powiatu buskiego.

- Jako historyk mam przekonanie, że badania powiatowe są pomijane, a są niezwykle ważne, by ustalić straty osobowe ludności polskiej w czasie II wojny światowej. Państwo na pewno słyszeli o zbrodniach, dokonywanych na terenie okupowanej Warszawy, o zbrodniach dokonywanych w Palmirach, czy na terenie dystryktu Radom. Natomiast Las Welecki przez wiele lat pozostawał miejscem zapomnianym – pokreśliła.

Obchody 82. rocznicy rozstrzelania polskich patriotów w Lesie Weleckim koło Buska-Zdroju. Fot. IPN Kielce

Obchody 82. rocznicy rozstrzelania polskich patriotów w Lesie Weleckim koło Buska-Zdroju. Fot. IPN Kielce

Obchody 82. rocznicy rozstrzelania polskich patriotów w Lesie Weleckim koło Buska-Zdroju. Fot. IPN Kielce

Obchody 82. rocznicy rozstrzelania polskich patriotów w Lesie Weleckim koło Buska-Zdroju. Fot. IPN Kielce

Obchody 82. rocznicy rozstrzelania polskich patriotów w Lesie Weleckim koło Buska-Zdroju. Fot. IPN Kielce

Obchody 82. rocznicy rozstrzelania polskich patriotów w Lesie Weleckim koło Buska-Zdroju. Fot. IPN Kielce

Obchody 82. rocznicy rozstrzelania polskich patriotów w Lesie Weleckim koło Buska-Zdroju. Fot. IPN Kielce

Obchody 82. rocznicy rozstrzelania polskich patriotów w Lesie Weleckim koło Buska-Zdroju. Fot. IPN Kielce

Obchody 82. rocznicy rozstrzelania polskich patriotów w Lesie Weleckim koło Buska-Zdroju. Fot. IPN Kielce

Według ustaleń Instytutu Pamięci Narodowej, egzekucje na terenie Lasu Weleckiego miały miejsce w latach 1943-1945. Ostatniej zbrodni dokonano 12 stycznia 1945 r., dzień przed wkroczeniem Sowietów do Buska-Zdroju. Mordy miały miejsce w różnych częściach Lasu Weleckiego, najczęściej w rejonie sosny z obnażonymi korzeniami. Ich wykonawcami byli

funkcjonariusze żandarmerii niemieckiej z Buska-Zdroju oraz Policji Bezpieczeństwa (Sicherheitspolizei). Największy odsetek ofiar stanowili żołnierze Armii Krajowej i Batalionów Chłopskich, ale były również kobiety i dzieci.

Liczba osób rozstrzelanych na terenie Lasu Weleckiego jest trudna do ustalenia. Według różnych źródeł archiwalnych na jego obszarze zamordowano od 500 do nawet 1000 osób. Ustalono 110 nazwisk ofiar.

Do największej egzekucji w tym miejscu doszło 19 lipca 1944 r., jako odwet Niemców, po udanym zamachu na Maxa Petera, do którego doszło kilka dni wcześniej. Tego dnia w Lesie Weleckim rozstrzelano 29 osób – żołnierzy Armii Krajowej lub Batalionów Chłopskich. Ofiarami byli mieszkańcy Buska-Zdroju, Jarosławic, Łęki, Pińczowa, Tuczęp oraz Słupi.

Instytut Pamięci Narodowej ustalił nazwiska 24 osób, zamordowanych wówczas przez Niemców (odnośnie do dwóch kolejnych osób w źródłach archiwalnych istnieją rozbieżności dotyczące ich daty śmierci, należy jednakże przypuszczać, że śmierć ponieśli 19 lipca 1944 r.)

Organizatorzy uroczystości: Delegatura w Kielcach Instytutu Pamięci Narodowej, Urząd Miasta i Gminy w Busku-Zdroju, Parafia Najświętszego Serca Pana Jezusa w Oleszkach. Partner: Nadleśnictwo Pińczów. Asystę wojskową zapewniło Centrum Przygotowań do Misji Zagranicznych w Kielcach.

Polecamy lekturę materiałów:

- [Dr Karolina Trzeskowska-Kubasik, „Zamach na Maxa Petera – kata Kreishauptmannschaft Busko – 12 lipca 1944 roku”](#)
 - [Dr Karolina Trzeskowska-Kubasik, „Egzekucja 26 listopada 1943 r. w Lesie Weleckim koło Buska-Zdroju”](#)
 - [Dr Karolina Trzeskowska-Kubasik „Zbrodnie niemieckie w Lesie Weleckim koło Buska-Zdroju”](#)
- [Poprzedni Strona](#)
[Następny Strona](#)

Las Welecki

Kielce

II wojna światowa

Upamiętnienie